

Міністерство освіти і науки України
Київський університет імені Бориса Грінченка
Кафедра журналістики та нових медіа

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи
О.Б.Жильцов
« 01 » 09 2020 року

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

Мистецька та літературна критика

Спеціальності 061 Журналістика
Освітнього рівня: перший (бакалаврський).
Освітньої програми: 061.00.01 Журналістика

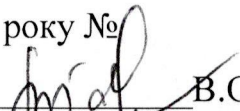
КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА Ідентифікаційний код 02136554 Начальник відділу моніторингу якості освіти	
Програма № <u>0675/20</u>	
_____	_____
(підпис)	(прізвище, ініціали)
« _____ »	20 ____ р.

Київ-2020 рік

Розробник: Васьків М.С., доктор філологічних наук, професор

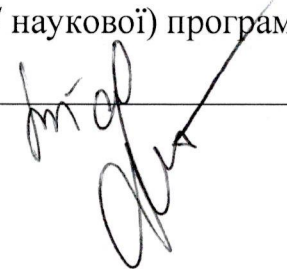
Викладачі: Васьків М.С., доктор філологічних наук, професор; Бикова О.М., кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент кафедри журналістики і нових медіа;

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри (циклової комісії) журналістики та нових медіа

Протокол від «___» _____ 2020 року № _____
Завідувач кафедри (голова циклової комісії) В.О. Гандзюк

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої (професійної/наукової) програми (керівником проєктної групи) _____

___ . ___ 20 ___ р.

Гарант освітньої (професійної / наукової) програми (керівник проєктної групи) (В.О. Гандзюк)

Робочу програму перевірено

___ . ___ 20 ___ р.

Заступник директора Інституту журналістики (О.А. Росінська)

Пролонговано:

на 20___/20___ н.р. _____ (_____), “___” 20___ р., протокол № ___
на 20___/20___ н.р. _____ (_____), “___” 20___ р., протокол № ___
на 20___/20___ н.р. _____ (_____), “___” 20___ р., протокол № ___
на 20___/20___ н.р. _____ (_____), “___” 20___ р., протокол № ___

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
Мистецька та літературна критика		
	денна	Заочна
Вид дисципліни	вибіркова	Вибіркова
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	Українська
Курс	4	4
Семестр	7	7
Кількість змістових модулів з розподілом:	5	
Обсяг кредитів	5	5
Обсяг годин, в тому числі	150	150
Аудиторні	70	20
модульний контроль	10	
семестровий контроль		
самостійна робота	70	130
форма семестрового контролю	залік	Залік

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна дає можливість ознайомитися з найяскравішими сучасними явищами і творами художньої літератури, кіно- і театрального мистецтва, живопису, музики, архітектури і скульптури, вміти давати їм фахову оцінку, постійно перебувати в колі визначних діячів сучасної української культури, формувати культурно-світоглядний рівень українського суспільства тощо.

Мета навчального курсу «Мистецька та літературна критика» – дати уявлення про літературно-мистецьку критику як специфічний вид журналістської діяльності, з'ясувати спільні та відмінні риси з культурною журналістикою, продемонструвати мистецтвознавчі засади напряду, ознайомити з українським та світовим досвідом у цій сфері; виробити навички по збору та аналізу інформації з загальнодоступних джерел, створення коректного з мистецтвознавчої точки зору тексту.

Завдання курсу:

- познайомити студентів із літературно-мистецькою критикою як елітарним видом журналістської діяльності;
- ознайомити студентів із основними історичними проявами літературної та мистецької критики;
- домогтися засвоєння різниці між культурною журналістикою і літературно-мистецькою критикою;
- домогтися засвоєння і активного використання культурологічного мистецтвознавчого понятійно-термінологічного інструментарію;
- домогтися усвідомлення студентами важливості соціокультурного контексту для оцінки мистецьких якостей арт-об'єкту/явища;
- виробити вміння аналізувати критичні тексти у комунікативному вимірі;

- виробити/закріпити навички роботи з різними джерелами інформації (документи, довідники, експерти);
- виробити вміння обробити зібрану інформацію: виокремити найбільш суттєві аспекти арт-об'єкту/явища для поцінування його як мистецького феномена;
- виробити вміння виготовити із зібраної інформації коректний з мистецтвознавчої точки зору текст.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

Вивчивши дисципліну «Мистецька та літературна критика» студент знатиме:

- Визначати сутність літературно-художньої та мистецької критики і її місце в системі журналістської проблематики;
- орієнтуватися в пізнавальних, ідеологічних, естетичних, аксіологічних аспектах літературної (мистецької) критики;
- знати особливості жанрів літературної (мистецької) критики у їхньому практичному застосуванні;
- інтерпретувати художній твір як конструювання паралельної реальності;
- аналізувати його місце в сучасному літературно-мистецькому українському (світовому) процесі;
- актуалізувати зміст твору мистецтва в житті суспільства;
- пояснювати для широкого загалу закономірності побудови художнього тексту;
- налагоджувати комунікацію в тріаді: автор-текст-читач.

Студент умітиме:

- володіння методикою аналізу художнього тексту;
- знання основних шкіл і напрямів сучасного мистецтвознавства;
- вміння застосовувати на практиці теоретичні знання (володіння стилями літературної критики, ознайомлення з основними жанрами літературної критики);

- здатність самостійно мислити та долати наукові стереотипи;
- написання літературно-критичних і мистецько-критичних творів на основі набутих знань;

створення радіо- і телематеріалів про сучасне українське і світове мистецтво.

У результаті вивчення курсу студенти набувають такі **компетенції**:

фахові:

- журналістські;

загальні:

- аналітичні;
- комунікативні;
- психологічні;
- самоосвітні.

Вивчення курсу формує у студентів такі компетентності: **фахові (ФК2)** - здатність знаходитись у контексті подій; уміння здійснювати моніторингову діяльність; знати характеристики різних ЗМІ; здатність створення матеріалів на основі аналізу потреб медіаринку, **ФК3** - здатність до планування медіапроцесу, **ФК4** - здатність оперативно збирати інформацію, **ФК5** - здатність до виокремлення новини (факту); володіння інструментарієм перевірки інформації; здатність до вибору інформації на основі релевантності; уміння створювати матеріал для різних медіаплатформ; уміння інтерпретувати контент, **ФК6** - здатність подавати інформацію у відповідній журналістській формі, **ФК7** - здатність нести відповідальність за результати журналістської роботи (критична оцінка діяльності). Чітке уявлення про якість журналістського матеріалу; здатність до критичної оцінки власної роботи; здатність до сприйняття конструктивної критики власної роботи; здатність нести відповідальність рішення прийняті в ході журналістської діяльності; здатність нести відповідальність за результат журналістської діяльності (медіавпливи). **ФК8** - здатність працювати у команді. Володіти соціальними навичками; бути відповідальним та надійним; уміти переконливо подати власну

думку; уміти знаходити рішення; розуміти права та обов'язки в редакційному колективі; виконувати професійну функцію у колективі.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Тематичний план для денної форми навчання

Назви змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторні					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1. Специфіка мистецької критики							
Тема 1. Історія зародження мистецької критики.	6	2		2			2
Тема 2. Мистецтвознавчі засади мистецької критики.	4			2			2
Тема 3. Специфіка мистецької критики як журналістського напрямку в контексті теорії та історії мистецтва.	4			2			2
Тема 4. Види мистецької критики	4			2			2
Модульний контроль	2						
Разом	20	2		8			8
Змістовий модуль 2. Літературна критика							
Тема 5. Літературна критика. Аксиологічні параметри літературної критики	4			2			2

Тема 6. Жанри літературної критики, їх класифікація. Рецензія і літературний огляд	14	2		4			8
Тема 7. Аналітичні й публіцистичні жанри літературної критики.	12	2		4			6
Тема 8. Диференційні особливості аналітично-публіцистичної літературної критики	4			2			2
Тема 9. Специфіка створення мистецько-критичного тексту.	4			2			2
Тема 10. Твір – автор – художній процес як об'єкти критики	4			2			2
Тема 11. Аналіз літературно-художніх критичних публікацій в ОМІ	4			2			2
Тема 12. Літературно-художня критика у різних видах ОМІ	4			2			2
Модульний контроль	2						
Разом	52	4		20			26
Змістовий модуль 3. Кінокритика							
Тема 13. Кіно як наймасовіший і найприбутковіший вид мистецтва	12	4		2			6
Тема 14. Історичні аспекти розвитку кінокритики	4			2			2
Тема 15. Специфіка кінокритики та її літературно-стилістичні особливості	6			4			2

Модульний контроль	2						
Разом	24	4		8			10
Змістовий модуль 4. Театральна критика							
Тема 16. Театр, опера і балет як види мистецтва для обраної публіки	14	4		4			6
Тема 17. Сучасна театральна критика	8			4			4
Тема 18. Візуальні мистецтва в медіакритиці	8			4			4
Модульний контроль	2						
Разом	32	4		12			14
Змістовий модуль 5. Музична критика							
Тема 19. Музична критика в сучасному культурному процесі	6			2			4
Тема 20. Історичні аспекти розвитку музичної критики та журналістики	6			2			4
Тема 21. Специфіка музичної критики та її літературно-стилістичні особливості	8			4			4
Модульний контроль	2						
Разом	22			8			12
Усього	150	14		56			70

4.2. Тематичний план для заочної форми навчання

Назви змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторні					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1. Специфіка мистецької критики							
Тема 1. Історія зародження мистецької критики.	10	2					8
Тема 2. Мистецтвознавчі засади мистецької критики.	10						10
Тема 3. Специфіка мистецької критики як журналістського напрямку в контексті теорії та історії мистецтва.	10			2			8
Тема 4. Види мистецької критики	10						10
Разом	40	2		2			36
Змістовий модуль 2. Літературна критика							
Тема 5. Літературна критика. Аксиологічні параметри літературної критики	8						8
Тема 6. Жанри літературної критики, їх класифікація. Рецензія і літературний огляд	10			2			8

Тема 7. Аналітичні й публіцистичні жанри літературної критики.	10			2			8
Тема 8. Диференційні особливості аналітично-публіцистичної літературної критики	8						8
Тема 9. Специфіка створення мистецько-критичного тексту.	5						5
Тема 10. Твір – автор – художній процес як об'єкти критики	5						5
Тема 11. Аналіз літературно-художніх критичних публікацій в ОМІ	5						5
Тема 12. Літературно-художня критика у різних видах ОМІ	7			2			5
Разом	58			6			52
Змістовий модуль 3. Кінокритика							
Тема 13. Кіно як наймасовіший і найприбутковіший вид мистецтва	10	2					8
Тема 14. Історичні аспекти розвитку кінокритики	8						8
Тема 15. Специфіка кінокритики та її літературно-стилістичні особливості	10			2			8
Разом	28	2		2			24
Змістовий модуль 4. Театральна критика							
Тема 16. Театр, опера і балет як види мистецтва для обраної публіки	5			2			3

Тема 17. Сучасна театральна критика	3						3
Тема 18. Візуальні мистецтва в медіакритиці	5			2			3
Разом	13			4			9
Змістовий модуль 5. Музична критика							
Тема 19. Музична критика в сучасному культурному процесі	3						3
Тема 20. Історичні аспекти розвитку музичної критики та журналістики	3						3
Тема 21. Специфіка музичної критики та її літературно-стилістичні особливості	5			2			3
Разом	11			2			9
Усього	150	4		16			130

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.

Змістовий модуль 1. Специфіка мистецької критики

Лекція 1. Історія зародження мистецької критики (2 год.)

Сутність і призначення мистецької критики. Елементи критичної думки в художньо-публіцистичних текстах античних та європейських авторів. Мистецтвознавчий понятійно-термінологічний апарат. Основні напрямки мистецтвознавчих досліджень: «традиційний» (поєднання інтуїції дослідника з позитивним знанням предмета); соціологічний (дослідження проблем організації мистецького життя); формально-аналітичний (дослідження проблем поетики, формотворення); структурно-семіотичний (використання точних методів дослідження мови мистецтва); культурологічний (з'ясування соціокультурних основ мистецької творчості).

Література основна: 1, 2, 4, 8, 9, 12, 15, 17, 19, 22, 23-26, 33, 36, 37, 39, 41, 49, 55, 57, 59, 61, 62, 76.

Література додаткова: 86, 92, 94, 99.

Практичне заняття 1. Історія зародження мистецької критики (2 год.)

Література основна: 1, 2, 4, 8, 9, 12, 15, 17, 19, 22, 23-26, 33, 36, 37, 39, 41, 49, 55, 57, 59, 61, 62, 76.

Література додаткова: 86, 92, 94, 99.

Практичне заняття 2. Мистецтвознавчі засади мистецької критики (2 год.)

Література основна: 1, 2, 4, 8, 9, 12, 15, 17, 19, 22, 23-26, 33, 36, 37, 39, 41, 49, 55, 57, 59, 61, 62, 76.

Література додаткова: 86, 92, 94, 99.

Практичне заняття 3. Специфіка мистецької критики як журналістського напрямку в контексті теорії та історії мистецтва (2 год.)

Література основна: 1, 2, 4, 8, 9, 12, 15, 17, 19, 22, 23-26, 33, 36, 37, 39, 41, 49, 55, 57, 59, 61, 62, 76.

Література додаткова: 86, 92, 94, 99.

Практичне заняття 4. Види мистецької критики (2 год.)

Література основна: 1, 2, 4, 8, 9, 12, 15, 17, 19, 22, 23-26, 33, 36, 37, 39, 41, 49, 55, 57, 59, 61, 62, 76.

Література додаткова: 86, 92, 94, 99.

Змістовий модуль 2. Літературна критика

Практичне заняття 5. Літературна критика. Аксиологічні параметри літературної критики (2 год.)

Література основна: 5, 7, 10, 12, 14, 18, 20, 27, 30-33, 50, 41, 43-45, 47, 48, 52-55, 60, 65, 68, 69, 71, 72, 74, 75, 77-79.

Література додаткова: 80, 82-84, 88, 92, 97, 101.

Лекція 2. Жанри літературної критики, їх класифікація. Рецензія і літературний огляд (2 год.)

Поняття про рід, жанр, жанрову систему. Умовність поділу, його мінливість у залежності від часу, регіонально-національних літературних особливостей. Історичні зміни жанрів і жанрових систем. Еволюційний метод.

Жанри літературної критики, їх відмінність від літературних жанрів (художньо-публіцистичні). Фактологічність, низький рівень фікційності. Логічна мова. Спорідненість із журналістикою, певна специфічність. Сумнівність тверджень про неможливість класифікації літературно-критичних жанрів. Запозичення класифікаційних принципів із журналістики. Інформаційні жанри (анотація, анонс, презентація), аналітичні жанри (огляд, рецензія, стаття), художньо-публіцистичні (аналітично-публіцистичні): есей, пародія, памфлет, фельетон. Інформаційно-аналітичний характер літературного портрету.

Анонс – попередньо опубліковане загальноінформаційне оголошення про певний захід (виставка, вечір, зустріч, обговорення, автограф-сесія). Орієнтовний хід заходу, проблемних питань тощо. Зразки анонсів у періодичних виданнях, на дошках оголошень та ін..

Анотація – складник довідкового апарату книги (статті й т.п.), стисла

характеристика змісту видання, рукопису, що конденсує інформацію про твір, його критичну оцінку, відомості про автора та настанови читачам. Витяги з рецензій чи згадка про них. Анонси, оголошення. Інформаційно-рекламні сайти, фейсбук-сторінки тощо. Проспекти видавництва, буклети, зворот титульних сторінок, огляд у пресі, бібліографія.

Презентація – публічне представлення, демонстрація певного нового явища. У літературні критиці – різновид анотації. «Слово і Час». Візуалізація презентації. Публічна презентація. Документалістика в мистецько-художній критиці.

Рецензія як первісний, «базовий» жанр літературної критики. Рецензія (recensio – розгляд) – жанр л-рної критики, що розглядає й поціновує конкретні твори письменства (л-рознавства), визначає їх вартість, аналізує компоненти, вказує на допущені, на думку критика, хиби; має широкий тематичний діапазон. Актуальність проблематики, глибина порушених питань, лаконічність викладу, стрункність, логічність побудови. Прийоми провокативного л-рознавства. Витоки – у бібліографічному описі, анотаціях. Синтез опису і власне критики.

Рецензія-відгук (коротка). «Передне слово до книжки: Іван Франко. В погі чола» М. Драгоманова. Розгорнута анотація. Рецензія-переказ. Реферат. Звичайна газетна (журнальна) рецензія. «Памяти И.И. Манжурь» М. Сумцова. Проблемна, публіцистична, полемічна рецензія. «Ив. Франко. Захар Беркут» В. Горленка. «Царівна» А. Кримського. Рецензія-есе, діалог, фейлетон, памфлет. «Маніфест «Молодої музи» І. Франка. Жарт, лист, авторецензія, репліка. Рецензування (періодичний друк рецензій тощо). Рецензія М. Дашкевича на історію літератури М. Петрова («Отзыв о сочинении г. Петрова»).

Літературний огляд (хронологічний, за жанрами, за творчістю автора, групи авторів, літоб'єднань, за періодичними виданнями, за стилем, течією тощо). Огляд преси. Стисле (стислі) повідомлення про низку літературних явищ. «Перегляд літературних новин» І. Білика. Низка рецензій. «Три пьесы Ив. Карого» В. Горленка. «Українське письменство 1866-1873 років» М. Драгоманова. «Новини нашої літератури» І. Франка. Огляди загальні, тематичні, інформаційно-публіцистичні,

аналітично-публіцистичні, науково-популярні та ін. «Загальний огляд найновішої русько-української літератури» І. Нечуя-Левицького. «Книжник-Review» («Книгарь», «Друг читача»). Проблемний огляд (висвітлення тенденцій, проблем розвитку літератури, здобутків чи недоліків). Його межовий характер із літературно-критичною статтею. «Старе й нове в сучасній українській літературі» І. Франка. «Малорусские писатели на Буковине» Лесі Українки.

Література основна: 5, 7, 10, 12, 14, 18, 20, 27, 30-33, 50, 41, 43-45, 47, 48, 52-55, 60, 65, 68, 69, 71, 72, 74, 75, 77-79.

Література додаткова: 80, 82-84, 88, 92, 97, 101.

Практичне заняття 6. Класифікація жанрів літературної критики (2 год.)

Література основна: , 7, 10, 12, 14, 18, 20, 27, 30-33, 50, 41, 43-45, 47, 48, 52-55, 60, 65, 68, 69, 71, 72, 74, 75, 77-79.

Література додаткова: 80, 82-84, 88, 92, 97, 101.

Практичне заняття 7. Рецензія і літературний огляд як жанри літературної критики (2 год.)

Література основна: , 7, 10, 12, 14, 18, 20, 27, 30-33, 50, 41, 43-45, 47, 48, 52-55, 60, 65, 68, 69, 71, 72, 74, 75, 77-79.

Література додаткова: 80, 82-84, 88, 92, 97, 101.

Лекція 3. Аналітичні й публіцистичні жанри літературної критики (2 год.)

Літературний портрет – жанр літературно-критичного, науково-популярного нарису про життя і творчість письменника, близький до наукової біографії. Стисліший за викладом, розрахований на масового читача. «М.П. Драгоманов» А. Кримського. Літературно-критичний нарис. «І. Франко» М. Коцюбинського. «Андрій Чайковський» О. Маковея. Наукова біографія. «Короткий» літературний портрет в ОМІ.

Стаття – науковий, науково-критичний чи публіцистичний твір невеликого обсягу, опублікований на сторінках періодичного чи неперіодичного видання, що висвітлює актуальну суспільно-політичну, культурологічну тему (проблему) тощо. Літературно-критична стаття може охоплювати значний обсяг матеріалу, подавати

глибокий аналіз художніх творів. «Література російська, великоруська, українська і галицька» М. Драгоманова. Включає характеристику літературних явищ чи процесів, оцінні підсумки, зауваження чи побажання. За змістом, формою, способом організації й викладу матеріалу розрізняють статті проблемні («Слово про критику» І. Франка; «Галицькі вірші» Б. Грінченка), полемічні, оглядові, ювілейні («В десяти роковини смерті Михайла Драгоманова» І. Франка; «Іванові Франкові» Б. Грінченка), діалоги, власне літературно-критичні («Сьогочасне літературне прямовання» І. Нечуя-Левицького; «Література, її завдання і найважливіші ціхи» І. Франка), есе. Передмови і післямови.

Полеміка («Слівце на слівце» П. Грабовського). Дискусія («Листи на Наддніпрянську Україну» М. Драгоманова і «Листи з України Наддніпрянської» Б. Грінченка). Полеміка О. Забужко і В. Неборака на сторінках «Сучасності».

Есе (есеї; спроба, начерк) – прозовий твір із довільною композицією, якому властива белетризація зафіксованих індивідуальних вражень, асоціацій чи інформації, отриманих із різних галузей знань, несистематичне поєднання філософських, літературно-критичних, науково-популярних, іноді специфічно наукових елементів. М. Монтень. Яскрава образність, суб'єктивність, поєднання різномірних елементів, афористичність, побутовість мовлення. Довільна композиція, її фрагментарність, асоціативність переходу від одного положення до іншого. «Pro domo sua» В. Медвідя. Есеїстика С. Процюка. Особистість наратора, індивідуальність інтонації, погляду на світ. Роман-есе («Щоденний жезл» Є. Пашковського), повість-есе.

Пародія – інтертекстуальний жанр фольклору та художньої літератури, гумористичний чи сатиричний твір, в якому в формі жарту, шаржу імітують творчу манеру, стилістику, образний лад, композиційну структуру, іноді кон'юнктурні акценти чи словесні недоладності текстів письменника, жанру, напряду задля досягнення комічного ефекту, висміювання тенденцій, що не відповідають канону чи новим мистецьким віянням. «Любїть!» О. Ірванця. Невідповідність стилю і тематики. Стилізація і наслідування. Пародія як явище «позитивного» характеру

(М. Ласло-Куцюк). Пастиш – пародія-містифікація, що складається з уривків інших опер. Точне наслідування жанрово-стильової манери.

Фейлетон – невеликий за обсягом жанр художньо-публіцистичної літератури злободенного змісту, який характеризують сатиричність, динамізм викладу, невимушена композиція, пародійність, застосування позалітературних жанрів, зокрема приватного та ділового письма, доповіді, резолюції тощо. Можуть бути включені віршові фрагменти. Вважається проміжною ланкою між оповіданням, новелою та нарисом, характеризується чіткою фактичною основою з наявним авторським підтекстом. Художній, документальний, із «невказаною адресою», узагальнювальний, проблемний, оглядовий, «проти явища», «проти особистості». Фейлетони «Пост-Поступу». «Маніфест «Молодої музи». Гіпербола, гротеск, каламбур тощо. Документальний і проблемний фейлетон. Радіо-, телефейлетон.

Памфлет (все палю; комедія «Памфіліус», XIII ст.) – невеликий за обсягом сатиричний публіцистичний твір на злободенну тему, що в різкій звинувачувальній формі викриває певні явища громадського та політичного життя. Тенденційність. Агітаційна функція. Виразна афористичність, елементи ораторського мистецтва, експресивність висловлювань, іронія, згущена до сарказму сатира, прийоми художньої типізації. Чітка позиція автора. Твори, в яких зумисно спотворено факти, окарікатурено дійсність та опонентів, грубо порушено принципи еристики, називають пасквілями.

Памфлети М. Хвильового.

Література основна: , 7, 10, 12, 14, 18, 20, 27, 30-33, 50, 41, 43-45, 47, 48, 52-55, 60, 65, 68, 69, 71, 72, 74, 75, 77-79.

Література додаткова: 80, 82-84, 88, 92, 97, 101.

Практичне заняття 8-9. Особливості аналітичних літературно-критичних жанрів (4 год.)

Література основна: , 7, 10, 12, 14, 18, 20, 27, 30-33, 50, 41, 43-45, 47, 48, 52-55, 60, 65, 68, 69, 71, 72, 74, 75, 77-79.

Література додаткова: 80, 82-84, 88, 92, 97, 101.

Практичне заняття 10. Диференційні особливості аналітично-публіцистичної літературної критики (2 год.)

Література основна: , 7, 10, 12, 14, 18, 20, 27, 30-33, 50, 41, 43-45, 47, 48, 52-55, 60, 65, 68, 69, 71, 72, 74, 75, 77-79.

Література додаткова: 80, 82-84, 88, 92, 97, 101.

Практичне заняття 11. Специфіка створення мистецько-критичного тексту (2 год.)

Література основна: , 7, 10, 12, 14, 18, 20, 27, 30-33, 50, 41, 43-45, 47, 48, 52-55, 60, 65, 68, 69, 71, 72, 74, 75, 77-79.

Література додаткова: 80, 82-84, 88, 92, 97, 101.

Практичне заняття 12. Твір – автор – художній процес як об'єкти критики (2 год.)

Література основна: , 7, 10, 12, 14, 18, 20, 27, 30-33, 50, 41, 43-45, 47, 48, 52-55, 60, 65, 68, 69, 71, 72, 74, 75, 77-79.

Література додаткова: 80, 82-84, 88, 92, 97, 101.

Практичне заняття 13. Аналіз літературно-художніх критичних публікацій в ОМІ (2 год.)

Література основна: , 7, 10, 12, 14, 18, 20, 27, 30-33, 50, 41, 43-45, 47, 48, 52-55, 60, 65, 68, 69, 71, 72, 74, 75, 77-79.

Література додаткова: 80, 82-84, 88, 92, 97, 101.

Практичне заняття 14. Літературно-художня критика у різних видах ОМІ (2 год.)

Література основна: , 7, 10, 12, 14, 18, 20, 27, 30-33, 50, 41, 43-45, 47, 48, 52-55, 60, 65, 68, 69, 71, 72, 74, 75, 77-79.

Література додаткова: 80, 82-84, 88, 92, 97, 101.

Змістовий модуль 3. Кінокритика

Лекція 4-5. Кіно як наймасовіший і найприбутковіший вид мистецтва (4 год.)

Кіно – вид мистецтва, твори якого формуються за допомогою кінознімання реальних, спеціально інсценованих, або відтворених засобами анімації подій. Датою

заснування кінематографа вважається 28 грудня 1895 рік. У кіномистецтві поєднуються естетичні властивості театру, літератури, образотворчого мистецтва та музики на основі властивих лише для нього зображально-виражальних засобів, головне з яких – фотографічна природа кінозображення та монтаж. Художнє (ігрове), документальне, мультиплікаційне (анімаційне) і наукове кіно. Відеокліп.

Кінематограф – це галузь культури та економіки, що об'єднує всі види професійної діяльності, пов'язаної з виробництвом, розповсюдженням, зберіганням та демонструванням фільмів, а також навчально-наукову роботу. Кінознавство. Кінокритика. Кінознавство розглядає фільм як твір мистецтва, але й також як засіб масової інформації та товар. Відповідно до цього, існують естетична, комунікативна та економічна теорії фільму. Окрім цього розрізняють два напрямки: з точки зору виробництва кінофільму (кіноіндустрія) або ж дослідження сприйняття фільму та його впливу на глядача. Не слід плутати кінознавство з кінокритикою, попри те, що в них багато спільного, це дві різні наукові дисципліни. Режисери, кінопрактики як кінознавці. Різні теорії (дискурси) кіно.

Кінокритика (англ. *Film criticism*) рецензування фільмів і аналіз сучасного кінопроцесу. Займається тлумаченням і оцінкою творів кіномистецтва зі споживчої точки зору (рецензування, оцінювання), з публіцистичної точки зору (зв'язок з нагальними проблемами громадського та духовного життя) і з точки зору кінознавства та теорії кіно. Існує точка зору, що рецензування продукції кіноіндустрії в ЗМІ, т. зв. Оперативна кінокритика, не є в дійсності кінокритикою, і цієї назви заслуговує тільки академічна кінокритика, що спирається на кінознавство і теорію кіно, й аналізує фільм як предмет мистецтва.

Кіно володіє власними специфічними засобами та прийомами, зокрема: ракурсом (кут зору кінокамери), зміною планів (загальний, середній та великий), монтажем, що об'єднує окремі кадри у логічній послідовності та дає змогу передати емоційне й психологічне напруження епізоду. Кінематограф має свою жанрово-родову структуру. 1930-ті роки як «золотий вік» кіно. Розквіт кіномистецтва у США,

СРСР (О. Довженко) і Німеччині. Елітарне кіно (мистецтво) і комерційні жанри. Розвиток техніко-технологічних можливостей. Спецефекти. Режисерський задум. Акторська гра.

Зародження і бурхливий розвиток кіномистецтва. Візуальність як основа кіно. Інші зображально-виражальні засоби. «Зі всіх видів мистецтв найважливішим для нас є кіно» (В. Ленін, 1916). Кіно як візуальне мистецтво і сучасна візуалізація ОМІ. Змішування в останні десятиліття елітарного кіно з розважально-комерційним. Зменшення ролі акторської гри, рух у бік вражаючих ефектів. Динаміка, швидкий калейдоскоп. Спеціалізовані видання. Універсальні ОМІ. Орієнтація на касові збори. Кіноіндустрія. Культ зірок як одна з основ кіноіндустрії.

Вимоги до постійного і «принагідного» кінокритика. Знання теорії й історії кіно. Звернення до кіноенциклопедій, «Історій», довідників. Вікіпедія та інші мережеві сервіси. Компанії кінокритиків-промоутерів. Рекламно-піарний «супровід».

Афіша, анонс, анотація – інформаційно-рекламні жанри кінокритики. Рекламно-промоційні ОМІ. Тизер фільму. Проморолик. Біографії й елементи біографії кінозірок.

Аналітичні кіноматеріали. Врахування рівня підготовленості аудиторії. Переведення візуальної кіномови на вербальний рівень. Використання відеоматеріалів у кінокритиці. Аналіз елітарних і касових фільмів. Об'єкти аналізу: сценарій, режисерський задум, традиції й новаторство, акторська гра (перший і другий план), зйомка, кінозасоби і кіноприйоми, звуко-музичне оформлення, спецефекти.

Аналітично-публіцистичні журналістські твори про кіно. Кіно як призма для розгляду актуальних проблем сучасності й минулого як фокусу сучасності. Фільм як привід для рефлексій кінокритика.

Браян Рафтері. Найкращий рік в історії кіно: Як 1999 рік змінив усе.

Антон Долин. Как смотреть кино.

Література основна: 12, 16, 22, 23, 28, 29, 38, 50, 62-64, 73.

Література додаткова: 87, 89, 90, 96, 100.

Практичне заняття 15. Кіно як один із найпопулярніших сучасних видів мистецтва (2 год.)

Література основна: 12, 16, 22, 23, 28, 29, 38, 50, 62-64, 73.

Література додаткова: 87, 89, 90, 96, 100.

Практичне заняття 16. Історичні аспекти розвитку кінокритики (2 год.)

Література основна: 12, 16, 22, 23, 28, 29, 38, 50, 62-64, 73.

Література додаткова: 87, 89, 90, 96, 100.

Практичне заняття 17-18. Специфіка кінокритики та її літературно-стилістичні особливості (4 год.)

Література основна: 12, 16, 22, 23, 28, 29, 38, 50, 62-64, 73.

Література додаткова: 87, 89, 90, 96, 100.

Змістовий модуль 4. Театральна критика

Лекція 6-7. Театр, опера і балет як види мистецтва для обраної публіки (4 год.)

Театр як вид сценічного мистецтва, що відображає життя в сценічній дії, яку виконують актори перед глядачами, а також установа, що здійснює сценічні вистави певним колективом артистів і приміщення, будинок, у якому відбуваються вистави. Театр як мистецтво називають також й театральним мистецтвом, а наука, що вивчає теорію та практику театального мистецтва називається театрознавством. Окрім театрів, ролі в яких люди виконують безпосередньо, є театр ляльок, де головні герої – театральні ляльки, якими керують та які не є іграшками в прямому розумінні.

Театр як конкретно-чуттєве видовище, «діваadlo», дія тут-і-зараз. Синтез кількох видів мистецтва, зображально-виражальних засобів. Співпереживання і співучасть глядачів. Театр як своєрідна ілюстрація літературних творів, насамперед – драматичних. Написання драм із чіткою орієнтацією на те, що їх будуть ставити на сцені (обмеженість у часі, просторових локаціях, кількості персонажів, реквізиті тощо). Драми, драматичні поеми для читання. «Сценарії» епічних, ліричних творів, «складних» драм як підлаштування їх під особливості театальної сцени. Членування драматичного твору і театальної вистави.

Умовність театральної постановки, до якої швидко звикає глядач (не завжди). Гіперболізація почуттів, емоцій, зображення розв'язок як остаточного завершення дії, а інколи – і життя (особливо у трагедіях), навіть якщо персонажі залишаються живими і ще в досить молодому віці. Тривалість театральної вистави. Концентрація дії, часу і простору в театрі.

Глядач, його рівень готовності до сприйняття театального дійства. Історія з «Блакитною трояндою» Лесі Українки. Потурання глядацьким запитам. Формування нового глядача через класичний і некласичний репертуар, здобутки традиційного театального мистецтва і втілення новацій.

Обряд, ритуал, синкретичне мистецтво як база для появи театру. Античний театр. Хор і один актор (два актори; три і більше акторів). Відмирання хору, його рудименти в пізніші епохи. Дія на сцені й за сценою. Заміна хору дійовими особами, які повідомляють про те, що відбувається за сценою. Віршований текст. Високий рівень розвитку театру, драматургії, глядацької професійності у Давній Греції та Давньому Римі. Сприйняття його в пізніші епохи як вершинного етапу розвитку театру.

Середньовічні дійства, тісно пов'язані з інсценізаціями Біблії, християнських апокрифів тощо. Гумористично-сатиричні жанри і їх постановки. Доба Відродження і театр. Англійський театр елизаветинської доби. В. Шекспір і його сучасники-драматурги. Розквіт театального мистецтва.

Класицистичний театр. Чіткі й розгалужені правила щодо драматичного тексту, його постановки, режисерської й акторської роботи, сценічного дійства тощо. Взорування на античний театр. Театральне приміщення, у якому «все повинно бути прекрасним». Пишність театру, яка має вражати глядача і вимагає від нього певного дрес-коду, поведінки тощо. Храм мистецтва. Бурхливий розвиток барокового театру в Іспанії.

Драма («міщанська драма») як жанр (поряд із традиційними трагедією та комедією) з XVIII ст. Демократизація театру. Розквіт романтичної й реалістичної драматургії та театру в XIX–XX століттях.

«Передтеатральні» дійства і форми сценічного мистецтва на території України. Зародження українського театру. Драматургія І. Котляревського, Г. Квітка-Основ'яненка, Т. Шевченка. Театр корифеїв: драматургія, пересувні театри, гастролі та спектаклі. М. Садовський. М. Заньковецька. Українська модерністська драма і її театральна історія постановок.

Новаторські пошуки в театральному мистецтві ХХ–ХХІ ст. Австрійський театр. Біомеханіка. Симультанність дії, еквілібристика, гімнастика, мюзикли, ревію, залучення здобутків кіно. Озвучування й освітлення. Костянтин Станіславський і Володимир Немирович-Данченко (драматургія А. Чехова). П'єси О. Блока. Театр Всеволода Мейерхольда (1902, Херсон, Театр нової драми). Драматургія Маяковського. Епічний театр Б. Брехта. Макс Рейнгардт. Ервін Піскатор. Еріх Енгель. Театр абсурду. Ежен Йонеско. Семюель Беккет. Театральний перформенс. Довготривалі дійства. Залучення глядачів до дії.

Пошуки українського театру 1920-х – початку 1930-х років. Діяльність Л. Курбаса. Театр «Березіль». Акторський склад, його підготовка. Л. Курбас і М. Куліш. Спектаклі «Березневий каламут», «Гайдамаки», «Рур», «Газ», «Алло на хвили 477!» (естрадне ревію) «Джиммі Хіггінс», «Макбет», «Диктатура», за п'єсами М. Куліша. Традиції курбасівського театру на еміграції та в Україні. Здобутки українського театру доби шістдесятництва. Перебудова, незалежна держава і новаторство українського театру. Основні сучасні театральні осередки в Україні. Режисерські пошуки (Андрій Жолдак, Сергій Проскурня (перформенси), Дмитро Богомазов, Віталій Малахов, Станіслав Мойсеєв, Влад Троїцький (театр «Дах») та ін.).

Актанти і складники театального спектаклю.

Література основна: 3, 6, 11, 21, 40-42, 46, 51, 57, 58, 67, 70.

Література додаткова: 81, 85, 93, 95, 99.

Практичне заняття 19-20. Театр, опера і балет як види мистецтва для обраної публіки (4 год.)

Література основна: 3, 6, 11, 21, 40-42, 46, 51, 57, 58, 67, 70.

Література додаткова:

Практичне заняття 21-22. Сучасна театральна критика (4 год.)

Література основна: 3, 6, 11, 21, 40-42, 46, 51, 57, 58, 67, 70.

Література додаткова: 81, 85, 93, 95, 99.

Практичне заняття 23-24. Візуальні мистецтва в медіакритиці (4 год.)

Література основна: 3, 6, 11, 21, 40-42, 46, 51, 57, 58, 67, 70.

Література додаткова: 81, 85, 93, 95, 99.

Змістовий модуль 5. Музична критика

**Практичне заняття 25. Музична критика в сучасному культурному процесі
(2 год.)**

Література основна: 13, 55, 57, 70.

Література додаткова: 93, 99.

**Практичне заняття 26. Історичні аспекти розвитку музичної критики та
журналістики (2 год.)**

Література основна: 13, 55, 57, 70.

Література додаткова: 93, 99.

**Практичне заняття 27-28. Специфіка музичної критики та її літературно-
стилістичні особливості (4 год.)**

Література основна: 13, 55, 57, 70.

Література додаткова: 93, 99.

6. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кіл-ть балів за одиницю	М 1		М 2		М 3		М 4		М 5	
		кількість одиниць	Максимальна кіл-ть Балів	Кількість одиниць	Максимальна кіл-ть Балів	кількість одиниць	Максимальна кіл-ть балів	Кількість одиниць	Максимальна кіл-ть балів	кількість одиниць	Максимальна кіл-ть Балів
Відвідування лекцій	1	1	1	2	2	2	2	2	2		
Відвідування практичних занять	1	4	4	10	10	4	4	6	6	4	4
Робота на практичному занятті	10	4	40	10	100	4	40	6	60	4	40
Виконання завдань для самостійної роботи	5	4	20	8	40	3	15	3	15	3	15
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Разом:			90		177		86		108		84
Максимальна кількість балів	545										
Розрахунок коефіцієнта	$100/609=0,18$										

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

Змістовий модуль 1. Специфіка мистецької критики

- Тема 1. Історія зародження мистецької критики.** Підготувати доповідь на тему: «Культурна спадщина онлайн – поєднання старого і нового».
- Тема 2. Мистецтвознавчі засади мистецької критики.** Написати есе на тему: «Навіщо писати про мистецтво».
- Тема 3. Специфіка мистецької критики як журналістського напрямку в контексті теорії та історії мистецтва.** Підготувати огляд культурного життя України за листопад-грудень 2020 року.
- Тема 4. Види мистецької критики.** Підготувати доповідь на тему: «Культурна критика у пост-блоговому інтернеті».

Змістовий модуль 2. Літературна критика

- Тема 5. Літературна критика. Аксиологічні параметри літературної критики.** Законспектувати працю Р. Інгардена «Пізнання літературного твору».
- Тема 6. Жанри літературної критики, їх класифікація. Рецензія і літературний огляд.** Підготувати презентацію на тему: «Сповідь» Августина як перше літературно-критичне судження часів Середньовіччя».
- Тема 7. Аналітичні й публіцистичні жанри літературної критики.** Підготувати презентацію на тему: «Критика літературного процесу у працях В. Скотта».
- Тема 8. Диференційні особливості аналітично-публіцистичної літературної критики.** Підготувати презентацію на тему: «Психоаналіз та фемінізм у критичних дослідженнях С. Павличко».
- Тема 9. Специфіка створення мистецько-критичного тексту.** Законспектувати статті «Філософського словника» Вольтера (статті «Геній і геніальність», «Смак», «Нове і новизна в літературі»).
- Тема 10. Твір – автор – художній процес як об'єкти критики.** Законспектувати праці В. Ізера «Імпліцитний читач» та «Процес читання: феноменологічне наближення».

Тема 11. Аналіз літературно-художніх критичних публікацій в ОМІ. Підготувати огляд професійного рецензування літературних творів на сторінках українських періодичних видань.

Тема 12. Літературно-художня критика у різних видах ОМІ. Літературно-художній журнал як спеціалізований тип видання (підготувати огляд літературно-художнього видання за вибором).

Змістовий модуль 3. Кінокритика

Тема 13. Кіно як наймасовіший і найприбутковіший вид мистецтва. Підготувати огляд на тему: «5 фільмів, які варто подивитися».

Тема 14. Історичні аспекти розвитку кінокритики. Підготувати огляд на тему: «5 українських фільмів ХХ ст., які варто переглянути».

Тема 15. Специфіка кінокритики та її літературно-стилістичні особливості. Підготувати рецензію на нещодавно переглянутий фільм.

Змістовий модуль 4. Театральна критика

Тема 16. Театр, опера і балет як види мистецтва для обраної публіки. Підготувати презентацію на тему: «І. Франко – театральний критик».

Тема 17. Сучасна театральна критика. Підготувати рецензію на нещодавно переглянуту виставу.

Тема 18. Візуальні мистецтва в медіакритиці. Підготувати матеріал у жанрі огляду. Предметом зацікавлення може бути – огляд виставок живопису, аукціонів, музейних експозицій.

Змістовий модуль 5. Музична критика

Тема 19. Музична критика в сучасному культурному процесі. Підготувати матеріал у жанрі огляду. Предметом зацікавлення може бути – огляд концертного сезону (філармонії), фестивальний огляд, бібліографічний огляд, огляд творчості (композитора чи виконавця) тощо

Тема 20. Історичні аспекти розвитку музичної критики та журналістики. Підготувати презентацію на тему: «Музично-критична діяльність...». Обрати із запропонованого переліку одну особистість: Р. Шуман, Г. Берліоз, Ф. Ліст, А. Серов,

М. Римський-Корсаков, П. Чайковський, Р. Вагнер.

Тема 21. Специфіка музичної критики та її літературно-стилістичні особливості. Підготувати матеріал (або відеоматеріал) в жанрі репортажу на реальну подію музично-культурного життя сучасності.

Критерії оцінювання самостійної роботи

Кожна самостійна робота оцінюється у 5 балів. Максимальне розкриття питання та виконання практичних завдань гарантує студентові отримання високої оцінки, що пізніше буде врахована у загальний рейтинг під час складання навчальної дисципліни на сесії.

Критерії оцінювання відповіді:

- відповідність змісту;
- повнота і ґрунтовність викладу;
- доказовість і логічність викладу;
- термінологічна коректність;
- здатність до обґрунтування висновків;
- володіння нормами літературної мови і культури письмової відповіді.

6.3. Форма проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульна контрольна робота №1

Написати есе на тему: «Художньо-мистецька критика в сучасних умовах» (2 год.).

Модульна контрольна робота №2

Підготувати рецензію на нещодавно прочитану книгу (2 год.).

Модульна контрольна робота № 3

Підготувати рецензію на нещодавно переглянутий фільм (2 год.).

Модульна контрольна робота № 4

Підготувати рецензію на нещодавно переглянуту балетну виставу (2 год.).

Модульна контрольна робота № 5

Підготувати рецензію на нещодавно випущений музичний альбом (2 год.).

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Мистецька та літературна критика» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип коопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок, розширення кількості підсумкових балів до 100. Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти, де зазначено види контролю й принципи їх оцінювання.

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

- **Методи усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда.
- **Методи письмового контролю:** написання власних матеріалів.
- **Методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Шкала оцінювання

Оцінка	Кількість балів
відмінно	100-90
дуже добре	82-89
добре	75-81
задовільно	69-74
достатньо	60-68
незадовільно	0-59

Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на

7. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ

Разом: 150 год., з них лекційних – 14 год., практичні заняття – 56 год., модульний контроль – 10 год., самостійна робота – 70 год.

Тиждень						
Модулі	Змістовий модуль I			Змістовий модуль II		
Назва модуля	Специфіка мистецької критики			Літературна критика		
Кількість балів за модуль	90 балів			177 балів		
Лекції						
Дати						
Теми лекцій	Історія зародження мистецької критики (1 б.)			Літературна критика. Аксіологічні параметри літературної критики (1 б.)	Жанри літературної критики, їх класифікація. Рецензія і літературний огляд (1 б.)	Аналітичні і публіцистичні жанри літературної критики (1 б.)
Теми практичних Занять	Історія зародження мистецької критики 10 + 1 б. Мистецькознавчі засади мистецької критики 10 + 1 б.	Специфіка мистецької критики як журналістського напрямку в контексті теорії та історії мистецтва 10 + 1 б.	Види мистецької критики 10 + 1 б.	Класифікація жанрів літературної критики 10+1б. Рецензія і літературний огляд як жанри літературної критики 10+1б. Особливості аналітичних літературно-критичних жанрів 10+1 б.	Особливості аналітичних літературно-критичних жанрів 10+1 б. Диференційні особливості аналітично-публіцистичної літературної критики 10+1 б. Специфіка створення мистецько-критичного тексту 10+1 б.	Твір – автор – художній процес як об'єкти критики 10+1 б. Аналіз літературно-художніх критичних публікацій в ОМІ 10+1 б. Літературно-художня критика у різних видах ОМІ 10+1 б.
Самостійна робота	Історія зародження мистецької критики (5 балів) Мистецтвознавчі засади мистецької критики (5 б.)	Специфіка мистецької критики як журналістського напрямку в контексті теорії та історії мистецтва (5 балів)	Види мистецької критики (5 балів)	Літературна критика. Аксіологічні параметри літературної критики (5 балів) Жанри літературної критики, їх класифікація. Рецензія і літературний огляд (5 балів) Аналітичні і публіцистичні жанри літературної критики (5 б.)	Диференційні особливості аналітично-публіцистичної літературної критики (5 балів) Специфіка створення мистецько-критичного тексту (5 б.) Твір – автор – художній процес як об'єкти критики (5 б.)	Аналіз літературно-художніх критичних публікацій в ОМІ (5 б.) Літературно-художня критика у різних видах ОМІ (5 балів)
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)			Модульна контрольна робота 2 (25 балів)		
Тиждень						
Модулі	Змістовий модуль III			Змістовий модуль IV		
Назва модуля	Кінокритика			Театральна критика		
Кількість балів за модуль	86 балів			108 балів		
Теми лекцій	Кіно як наймасовіший і найприбутковіший вид мистецтва 2 б.			Театр, опера і балет як види мистецтва для обраної публіки 2 б.		

Теми практичних Занять	Кіно як один із найпопулярніших сучасних видів мистецтва 10+1 б. Історичні аспекти розвитку кінокритики 10+1 б.	Специфіка кінокритики та її літературно-стилістичні особливості 10+1 б.	Специфіка кінокритики та її літературно-стилістичні особливості 10+1 б.	Театр, опера і балет як види мистецтва для обраної публіки 10+1 б. Театр, опера і балет як види мистецтва для обраної публіки 10+1 б.	Сучасна театральна критика 10+1 б. Сучасна театральна критика 10+1 б.	Візуальні мистецтва в медіакритиці 10+1 б. Візуальні мистецтва в медіакритиці 10+1 б.
Самостійна робота	Кіно як наймасовіший і найприбутковіший вид мистецтва (5 балів)	Історичні аспекти розвитку кінокритики 5 б.	Специфіка кінокритики та її літературно-стилістичні особливості (5 балів)	Театр, опера і балет як види мистецтва для обраної публіки (5 балів)	Сучасна театральна критика (5 балів)	Візуальні мистецтва в медіакритиці (5 балів)
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 3 (25 балів)			Модульна контрольна робота 4 (25 балів)		
Тиждень						
Модулі	Змістовий модуль V					
Назва модуля	Музична критика					
Кількість балів за модуль	84 бали					
Теми лекцій						
Теми практичних занять	Музична критика в сучасному культурному процесі 10+16.	Історичні аспекти розвитку музичної критики та журналістики 10+16.	Специфіка музичної критики та її літературно-стилістичні особливості 10+16. Специфіка музичної критики та її літературно-стилістичні особливості 10+16.			
Самостійна робота	Музична критика в сучасному культурному процесі (5 балів)	Історичні аспекти розвитку музичної критики та журналістики (5 балів)	Специфіка музичної критики та її літературно-стилістичні особливості (5 балів)			
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 5 (25 балів)					
Підсумковий контроль	Залік					

8. Рекомендовані джерела

Обов'язкові:

1. Алпатов М. Художественные проблемы искусства Древней Греции. – М. : Искусство, 1987.
2. Алпатов М. Художественные проблемы итальянского Возрождения. – М. : Искусство, 1987.
3. Арнхейм Р. Динамика архитектурных форм. – М. : Стройиздат, 1989. – 293 с.
4. Арнхейм Р. Новые очерки по психологии искусства. Пер. с англ. – М. : Прометей, 1994. – 352 с.
5. Афонін О. Українська книга в контексті світового книговидання / О. Афонін // Вісник Книжкової палати. – 2010. – № 3. – С. 6-9.
6. Баканурский А. Театральная критика: между двумя безднами / А. Баканурский // Аркадия. – 2006. – № 4. – С. 2-4.
7. Баранов В.И., Бочаров А.Г., Суровцев Ю.И. Литературно-художественная критика. – М., 1982.
8. Барабаш Ю. Вопросы эстетики и поэтики. – М., 1983.
9. Басин Е. Искусство и коммуникация (очерки из истории философско-эстетической мысли) / Е. Я. Басин. – М. : Московский общественный научный фонд; ООО «Издательский центр научных и учебных программ», 1999. – 240 с.
10. Бельчиков Н.Ф. Пути и навыки литературоведческого труда. – М, 1985.
11. Бенуа А. История русской живописи в XIX в. – М., 1999.
12. Беньямин В. Произведение искусства в эпоху его технической воспроизводимости. – М., 1996.
13. Білозерова О. Музично-критичний текст: функції, жанри, структура аргументації / Олена Білозерова // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Сер. Мистецтвознавство. – 2017. – № 1 (Вип. 36). – С. 5-10.

14. Білецький Л. Основи української літературно-наукової критики. – К., 1998.
15. Бойко О. Інформатизація культури України / О. Бойко // Філософські обрії. – 2006. – № 15. – С. 164-178.
16. Брюховецька Л. Кіномистецтво : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Л. І. Брюховецька. – К. : Логос, 2011. – 391 с.
17. Брюховецький В. Силове поле критики. – К., 1984.
18. Будущее книгоиздания: цифровая печать и международное сотрудничество: фрагмент выступления Г. Спруйта // Книжная индустрия. – 2009. – №8 (70). – С. 24.
19. Булавина Н. Мистецька критика в сучасних реаліях, або Голос позбавлених голосу / Н. Булавина // Сучасне мистецтво. – 2008. – Вип. V. – С. 175–181.
20. Бурляй Ю. Основи літературно-художньої критики. – К., 1985.
21. Вазари Д. Жизнеописания наиболее знаменитых живописцев, ваятелей и зодчих. Под общ. ред. А. Г. Габричевского. – Т.1-5. – М., 2001.
22. Вельфлин Г. Основные понятия истории искусства: Проблема эволюции стиля в новом искусстве. – СПб. : МИФРИЛ, 1994. – 428 с.
23. Выготский Л. Психология искусства. – СПб. : Азбука, 2000. – 410 с.
24. Габричевский А. Морфология искусства. – М., 2002.
25. Грехнев В. Информационное общество и образование / В. С. Грехнев // Вестник Московского университета. Серия 7. Философия. – 2006. – № 6. – С. 88-106.
26. Гром'як Р.Т. Громадськість і професіоналізм (Соціальна відповідальність критики). – К., 1986.
27. Даниленко В. Лісоруб у пустелі: письменник і літературний процес. – Київ: Академвидав, 2008.
28. Демещенко В. Вплив літератури на становлення кіномистецтва / В. Демещенко // Вісник Книжкової палати: наук.-практ. журнал. – 2008. – № 2. – С. 36–42.
29. Демин В. П. Кино в системе искусств / В. П. Демин // Вайсфельд И. Встречи с музой. Беседы о киноискусстве: для учащихся старших классов. Кн. 1. / И.

- В. Вайсфельд, В. П. Демин, Р. П. Соболев. – М. : Просвещение, 1981. – С. 160–162.
- 30.Иванов А. Нужны новые территории книги / А. Иванов // Книжная индустрия. –2011. – № 10. – С. 26-29.
- 31.Иванова О. Сад літератури в журнальній оптиці сучасності : Медіакомунікації з, для і про літературу : (монографія) / О.А. Иванова. – Одеса : Астропринт, 2009. – 268 с.
- 32.Зборовська Н. Літературний процес і завдання критики // Слово і час. – 2004. – № 4. – С. 3-7.
- 33.Зімакова Л. Роль мистецтва слова в процесі соціалізації особистості // Збірник наукових праць Полтавського державного педагогічного інституту ім. В.Г. Короленка. Сер. Педагогічні науки, 2006. – № 4 (51). – С.149-155.
- 34.Зернецька О. Культурна ідентичність і глобальна культура в добу глобалізації / О.В Зернецька // Політика і час. – 2003. – № 11.
- 35.Кантор А. Осмысление времени – творческая потребность художника / А. Кантор // Искусство. – 1986. – № 7. – С. 3.
- 36.Кириллова Н. Медиакультура, миф и политика / Н. Б. Кириллова // Философские науки. – 2006.– № 5. – С. 5-17.
- 37.Кириллова Н. Медиакультура, миф и политика /Н.Б. Кириллова // Философские науки. – 2006.– № 6. – С. 26-44.
- 38.Кияшко Ю. Специфіка побудови відеозображення в екранних мистецтвах: спільне й відмінне в кіно та на телебаченні / Ю. П. Кияшко // Держава та регіони. Сер. Соц. комунікації. – 2011. – Вип. 2. – С. 50-54.
- 39.Кравчук П. Творчество личности в глобальном информационном пространстве / П. Ф. Кравчук, В. В. Зотов // Личность. Культура. Общество. – 2006. – Т. 8, №4. – С. 217-227.
- 40.Криволапов М. О. Про мистецтво та художню критику України ХХ століття : Вибрані статті різних років / М. Криволапов. – К. : Вид. дім А+С, 2006. – 268 с.

- 41.Криволапов М. Українська художня критика другої половини ХІХ – початку ХХ століття як активний рушій мистецького прогресу / М. О. Криволапов // *Культура і сучасність*. – 2013. – № 1. – С. 105-110.
- 42.Коломієць Р. Критика театральної критики / Р. Коломієць // *Мистецькі обрії*. — 2003.
- 43.Комариця М. Теоретичні концепції у дзеркалі рецензій: літературно-критичні рецептивні форми // Комариця М. Українська «католицька критика»: феномен 20–30-х років ХХ ст. : [монографія] / М. Комариця ; НАН України, ЛНБ України ім. В. Стефаника, Від-ня «НДЦ періодики». – Львів, 2007.
- 44.Куприянов Б. Восстановить комунікацію между человечеством и книгой / Б. Куприянов // *Книжная индустрия*. – 2011. – №5. С. 7-11.
- 45.Куфаев М. Проблемы философии книги. Книга в процессе общения / М. Куфаев. – Москва: Наука, 2004.
- 46.Лаврова А. Театральная журналистика и театр / А. Лаврова // *Аркадия*. – 2006. – № 4. – С. 11-13.
- 47.Лексикон загального та порівняльного літературознавства. – Чернівці, 2001.
- 48.Літературознавчий словник-довідник. – К. 1997. – С. 413-414.
- 49.Ложкина А. Кризис и критика / А. Ложкина // *Артподготовка*. – 2010. – №1. – С. 3-9.
- 50.Лотман Ю. Семиотика кино и проблемы киноэстетики / Ю. Лотман. – Таллин, Ээсти Раамат», 1973. – 138 с.
- 51.Мазур Ю. Журнал про сучасне візуальне мистецтво: ризик втратити українського митця / Ю.В. Мазур, М.А. Рожило // *Масова комунікація: історія, сьогодення, перспективи*. – Луцьк. – 2013. – № 3 (3). – С. 70-73.
- 52.Мантуло Н. Тенденції та перспективи розвитку літературно-художнього та громадсько-політичного («товстого») журналу в Україні // *Держава та регіони*. Серія: Гуманітарні науки. – 2004. – № 2. – С. 134-137.
- 53.Маркова В. Книга в соціально-комунікативному просторі: минуле, сучасне, майбутнє: монографія / В. Маркова. – Харків: ХДАК, 2010.

- 54.Мировой кризи книги // Книжная индустрия. –2008. – № 9 (62). –Декабрь. – с. 50
- 55.Миронов В. Современное коммуникационное пространство как фактор трансформации культуры и философии / В. В. Миронов // Вестник Московского университета. Серия 7. Философия. – 2006. – № 4. – С. 34-48.
- 56.Моторнюк І. Літературна критика в системі журналістики // Вісник Львівського університету. Серія: Журналістика. – 2003. – Вип. 22. Ч. 1. –С. 145-150.
- 57.Петрова О. Мистецтвознавчі рефлексії: історія, теорія та критика образотворчого мистецтва 70-х років ХХ – поч. ХХІ ст. [Зб. ст.] / О. Петрова. – К. : Вид. дім «КМ Академія», 2004. – 400 с.
- 58.Поспелов О. О. Національний театр: шляхи до відродження (Всеукраїнський театральний диспут 1927 р.) // Українське мистецтвознавство : міжвідомч. зб. наук. праць / ІМФЕ ім. М. Рильського АНУ ; редкол. : О. Костюк (відп. ред.) та ін. – К. : Наукова думка, 1993. – Вип. 1. – С. 103-117.
- 59.Ратиев В. Социокультурная взаимосвязь «массового» и «информационного» общества / В. В. Ратиев // Социально-гуманитарные знания. – 2007. – № 1. – С. 245-262.
- 60.Ро О. Электронная книга: и не друг, и не враг / О. Ро // Книжная индустрия. – 2008. – №7. – Октябрь. – С. 60-61.
- 61.Руднев В. Энциклопедический словарь культуры ХХ века. / В Руднев. – М., 2001. – 241 с.
- 62.Сарабьянов Д. Стиль модерн: Истоки. История. Проблемы. – М. : Искусство, 1989. – 293 с.
- 63.Саенкова Л. П. Особенности методологических подходов в кинокритике / Л. Саенкова // Веснік Беларускага дзяржаўнага універсітэта. Сер. 4, Філалогія. Журналістыка. Педагогіка. – 2008. – № 1. – С. 66-70.
- 64.Саенкова Л. П. Становление кинокритики как вида творческой деятельности / Л. Саенкова // Журналістыка – 2011 : стан, праблемы і перспектывы :

- матэрыялы 13-й Міжнар. навук.-практ. канф., прысвеч. 90-годдзю БДУ, 8-9 сн. 2011 г. – Вып. 13. – Мінск : БДУ, 2011. – 435 с.
65. Семашко О. Трансформації літературної комунікації (від застою до державної незалежності) / Соціологія культури : навч. посіб. Л. : «Новий світ» – С. 288-296.
66. Стафецкая М. Социальный статус и вопросы методологии художественной критики / М. П. Стафецька // Актуальные вопросы методологии современного искусствознания. – К. : Наука, 1983 – С. 284-298.
67. Степанская Т. Описание и анализ памятников. – Барнаул, 2000.
68. Теремко В. Видавництво – ХХІ. Виклики і стратегії: монографія / В. Теремко. – Київ: Академвидав, 2012.
69. Теремко В. Стратегічні випробування електронною книжністю / В. Теремко // Вісник Книжкової палати. – 2011. – №4. – С. 10-14.
70. Осадця Н. Оперна й музично-театральна критика на сторінках львівської преси ХІХ – початку ХХ ст. / Н. Осадця // Записки Львівської національної наукової бібліотеки України імені В. Стефаника. – 2009. – № 1. – С. 62–82.
71. Фізер І. Критика літературна // Сучасність. – 2000. – № 6
72. Фролова К. Аналіз художнього твору. – К., 1975.
73. Хренов Н. А. Кино: реабилитация архетипической реальности / Н. А. Хренов. – М. : Аграф, 2006. – С. 90–185.
74. Чистяков К. Який ефект дасть реклама читання / К. Чистяков // Коментарі. – 2012. – №35 (323). – 14.09.2012. – С. 26-31.
75. Циховська Е. Творчість Є. Маланюка як модель міжкультурної художньої комунікації: українсько-польські літературні зв'язки // Слово і час. 2007. – № 4. – С. 23-27.
76. Шайхисламов Р. Звенья, формы и способы социокультурной коммуникации / Р. Б. Шайхисламов // Социально-гуманитарные знания. – 2006. – № 3. – С. 308-317.
77. Швецова-Водка Г. Документ і книга в системі соціальних комунікацій: монографія / Г. Швецова-Водка. – Рівне: РДГУ, 2001

- 78.Шестакова Е. Теоретичні аспекти співвідношення текстів художньої літератури та масової комунікації: автореф. дис. докт. філол. наук: 10.01.06; 10.01.08. К., 2006.–44 с.
- 79.Яремко Р. Проблема літературної комунікації та спроби її міждисциплінарного вивчення // Слово і час, 2004. – № 4. – С. 7-17.
- Додаткова:**
- 80.Алфьоров М. Художній ринок як об'єкт соціокомунікативних теорій // Вісник Книжкової палати. – 2007. – № 9. – С. 43-45.
- 81.Аникст А. Театральная критика / А. Аникст // Театральная энциклопедия. В 5 т. / [гл. ред. П. А. Марков]. – М. : Сов. Энциклопедия, 1961 – 1967. – Т. 5. – С. 135-140.
- 82.Гнідець У. Специфіка комунікації в літературі для дітей та юнацтва (на матеріалі сучасної німецькомовної прози): автореф. дис. канд. філолог. наук: 10.01.04 / У. С. Гнідець. – Сімферополь, 2008. – 20 с.
- 83.Егоров Б.Ф. О мастерстве литературной критики. Жанры. Композиция. Силь. – Л., 1980.
- 84.Іванишин П. Від «письма» до літератури, або Істина як сутність мистецтва слова // Дивослово, 2009. – № 9. – С. 45-50.
- 85.Купцова О. Н. Из истории становления советской театральной критики (1917-1926) / О. Н. Купцова. – Саратов : Из-во Саратовского ун-та, 1984. – 68 с.
- 86.Лильо Т. Органічна журналістика як засіб обмеження ідеологічної тотальності в сучасних ЗМІ // Вісник Львівського університету. Серія: Журналістика. – 2006. – Вип. 29. – С. 56-63.
- 87.Лубашова Н. Феномен отечественной кинематографии в социокультурном пространстве России XX в. : автореф. дисс. д-ра филос. наук по спец. 24.00.01 «Теория и история культуры» / Наталия Ивановна Лубашова. – Тамбов, 2008.
- 88.Общество и книга: От Гуттенберга до Интернета. – М: Искусство, 2000.

89. Постникова Т. Коммуникация кинематографа в семиотике Ю. М. Лотмана: философско-антропологический анализ / Т.В. Постникова // Вестник Московского университета. Серия 7. Философия. – 2006. – № 3. – С. 11-31.
90. Саппак В. Телевидение и мы: Четыре беседы / В. Саппак. – М. : Искусство, 1988. – 167 с.
91. Фіялка С. Тематико-типологічна структура сучасних мистецтвознавчих журнальних видань / С.Б. Фіялка // Наукові записки Інституту журналістики. – 2013. – Т. 50. – С. 110-118. – [Електрон. ресурс]. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzizh_2013_50_24.
92. Чижевський Д. Історія української літератури. – К., 1992. – С. 155-166.
- Інформаційні ресурси:*
93. Балет и опера. Балет в Украине [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://forum.balletfriends.ru/viewtopic.php?t=8378>
94. Барабанов Е. К критике критики [Электронный ресурс] / Е. Барабанов // Художественный журнал. – 2003. – № 48/49. – Режим доступа : <http://xz.gif.ru/numbers/48-49/kritika-kritiki>.
95. Білик А. Сучасний театр і критика: у пошуках порозуміння [Електронний ресурс] / А. А. Білик // Культура України. – 2011. – Вип. 32. – Режим доступу : <http://ku-khsac.in.ua/kultura32/25.pdf>
96. Гриценко Т. Кіно. Культурологія [Електронний ресурс] / Т. Б. Гриценко. – Режим доступу: <http://polka-knig.com.ua/article.php?book=21&article=2546>. – Назва з екрану.
97. Почепцов Г. Агенти впливу й тексти впливу [Електронний ресурс] / Г. Почепцов. – Режим доступу: <http://osvita.mediasapiens.ua/material/8505>.
98. Почепцов Г. Нові комунікативні можливості у сфері державного управління [Електронний ресурс] / Г. Почепцов. – Режим доступу: <http://osvita.mediasapiens.ua/material/8049>.
99. Почепцов Г. Особливості захоплення й захисту інформаційного та віртуального просторів [Електронний ресурс] / Г. Почепцов. – Режим доступу : <http://osvita.mediasapiens.ua/material/8731>.

100. Юферова Я. В тени вождей. О тайнах редкой кремлевской профессии спичрайтер рассказывает журналист Андрей Колесников [Электронный ресурс] / Я. Юферова. – Режим доступа: [http // www.rg.ru/2007/11/28/kolesnikov.html](http://www.rg.ru/2007/11/28/kolesnikov.html).
101. Рева Л.В. Літературно-художня періодика: історико-критичний ескіз. Інновації – [http: //www.nas.gov.ua/publications/books/serii/academy/1102010/Documents/2011_05/10_](http://www.nas.gov.ua/publications/books/serii/academy/1102010/Documents/2011_05/10_)